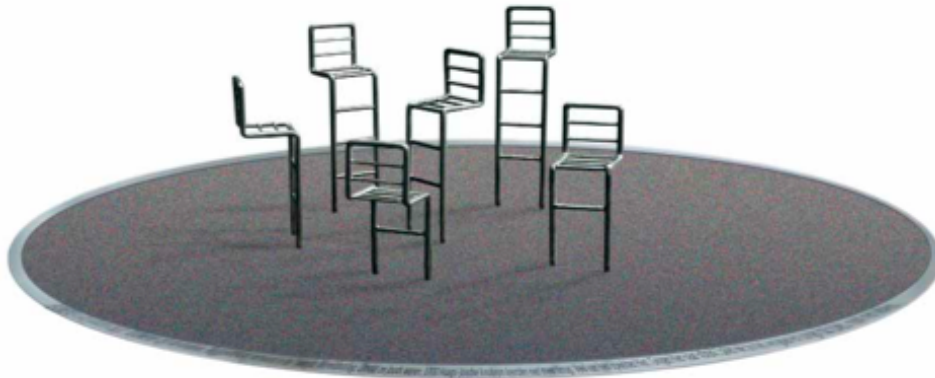

Het Joods Kindermonument in Den Haag

Op 20 november 2006 is in Den Haag het Joods Kindermonument onthuld. Met dit monument herdenkt Den Haag de leerlingen van de Joodse school in de Bezemstraat en het Joods Lyceum in de Fisherstraat. Deze leerlingen zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog vermoord in Duitse concentratiekampen, omdat zij Joods waren. Het monument is een symbool voor herdenken en tegelijkertijd een plaats waar kinderen van nu in vrijheid en met respect voor elkaar kunnen spelen. Met onderstaande lessuggesties kunt u met uw leerlingen aandacht besteden aan het monument zelf, de gebeurtenissen die tot het monument hebben geleid en het brede gedachtegoed erachter. Voorafgaand aan de activiteiten leest u met uw leerlingen de tekst *Het Joods Kindermonument in Den Haag*. Deze tekst vindt u op de website van het Joods Kindermonument.

De Tweede Wereldoorlog

RondPraat

Tijdens deze activiteit wisselen de leerlingen informatie uit over de Tweede Wereldoorlog. Zo komen zij er met elkaar achter wat zij over het onderwerp weten. De leerlingen werken in groepen van vier. De RondPraat zorgt ervoor dat alle leerlingen kunnen vertellen, iedereen even lang (maximaal twee minuten).

Startvraag:

1. Wat weten jullie over de Tweede Wereldoorlog?

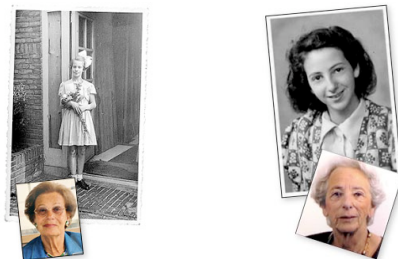
Stappen:

1. De leerkracht stelt de vraag.
2. De leerlingen krijgen even tijd om over het antwoord na te denken.
3. Leerling A begint te vertellen.
4. Op het signaal van de leerkracht, stopt leerling A en mag leerling B vertellen.
5. Daarna is leerling C aan de beurt.
6. En tot slot leerling D.

Naar een andere school

Schrijfpodracht

Hieronder ziet u de foto's van mevrouw Mia Ikkersheim en mevrouw Anneke Daalder-Neukircher. In de Tweede Wereldoorlog moesten zij naar een speciale Joodse school. Zij hebben de oorlog gelukkig overleefd. Op de website van het Joods Kindermonument vertellen zij hun verhaal. Deze verhalen staan bij de interviews.

Lees één van de twee verhalen en luister naar de geluidsfragmenten. In beide verhalen kun je lezen dat het leven van Joodse kinderen erg veranderde en steeds moeilijker werd. Wat veranderde er voor Joodse kinderen en hoe kwam het dat hun leven steeds moeilijker werd? Wat vind jij van al deze gebeurtenissen? Beantwoord deze vragen op een half kantje A4.

Wat is het Joods Kindermonument?

Drie Stappen Interview

Tijdens deze activiteit wisselen de leerlingen informatie uit over het Joods Kindermonument en de gebeurtenissen die tot dit monument hebben geleid. Het Drie Stappen Interview zorgt ervoor dat de leerlingen om de beurt praten en naar elkaar luisteren.

Vraag:

Wat is het Joods Kindermonument? Voor welke kinderen is dit monument gemaakt en waarom?

Stappen:

De activiteit bestaat uit drie stappen en werkt het best in groepen van vier leerlingen. Tijdens de eerste twee stappen werken de leerlingen in tweetallen. Tijdens de derde stap werken de leerlingen in een viertal.

1. De leerlingen vormen tweetallen. Leerling A is de interviewer, leerling B wordt geïnterviewd. De interviewer maakt aantekeningen bij de antwoorden zodat hij het verhaal later in eigen woorden kan navertellen.
2. En nu andersom: Leerling B is de interviewer, leerling A wordt geïnterviewd.
3. Tot slot vertellen de leerlingen in een viertal om beurt in hun eigen woorden wat zij tijdens het interview van de ander hebben geleerd.

De Universele Verklaring van de Rechten van het Kind**Schrijfofdracht**

Tijdens deze activiteit leggen de leerlingen een relatie tussen het Joods Kindermonument en de *Universele Verklaring van de Rechten van het Kind*. Geef de leerlingen de volgende **schrijfofdracht**:

1. Zoek op internet naar informatie over de Universele Verklaring van de Rechten van het Kind.
2. Welke onderdelen daarvan vind jij bij het Joods Kindermonument passen? Waarom?
3. Beschrijf dit op een half kantje A4.

En wat is jouw mening?**Debat**

Tijdens het Debat discussiëren de leerlingen over datgene waar het Joods Kindermonument voor staat. Door het Debat leren de leerlingen voor hun mening uit te komen. Ook leren zij het standpunt van een ander te bekijken en daar respect en begrip voor op te brengen.

Mogelijke stellingen:

Vrijheid betekent dat iedereen mag doen wat hij wil.

Je hebt niet alleen rechten maar ook plichten.

Tolerantie kent zijn grenzen.

Je moet altijd respect hebben voor iedereen.

Stappen:

1. De hele groep krijgt een stelling aangereikt.
2. De groep wordt in tweeën verdeeld. De ene helft (A) wordt aangewezen om de stelling te verdedigen, de andere helft (B) om het er niet mee eens te zijn (keuze mag ook).
3. Groep A gaat naar een ruimte en bedenkt daar in tweetallen zoveel mogelijk argumenten voor de stelling. Groep B bedenkt in tweetallen zoveel mogelijk argumenten tegen.
4. Het debat begint. Er wordt een tweetal gevormd van een A en een B.
A krijgt twee minuten de tijd zijn argumenten te verwoorden, terwijl B goed luistert.
B krijgt vervolgens twee minuten de tijd om zijn argumenten te verwoorden, terwijl A goed luistert.
5. Weerleggen van het standpunt van de ander:
A krijgt twee minuten de tijd om het standpunt van B te weerleggen. B luistert goed.
B krijgt twee minuten de tijd om het stand van A te weerleggen. A luistert goed.

Respect voor elkaar, wat is dat eigenlijk?**Team Interview**

Tijdens deze activiteit geven de leerlingen zelf betekenis aan het begrip 'respect voor elkaar'. Zij doen dit door het begrip in beeld te brengen. Daarna wordt elk teamlid gedurende een vastgestelde tijd geïnterviewd over zijn tekening. De activiteit vindt plaats in groepjes van maximaal vier leerlingen.

Vraag:

Met het monument herdenken we de vermoorde Joodse kinderen. Tegelijkertijd is het monument een speelplaats waar kinderen van nu 'met respect voor elkaar' kunnen spelen. Wat betekent dit voor jou: 'respect voor elkaar'.

Stappen:

1. De leerkracht stelt de leerlingen de vraag.
2. De leerlingen krijgen de tijd over het onderwerp na te denken.
3. De leerkracht geeft de leerlingen de opdracht een tekening te maken van de betekenis die zij aan 'respect voor elkaar geven'.
4. De eerste leerling van het viertal gaat staan en houdt zijn tekening zo dat de anderen van het viertal deze goed kunnen zien.
5. De andere drie stellen om de beurt vragen over de tekening. Zij mogen alles vragen, maar de geïnterviewde mag passen als hij de vraag niet wil beantwoorden.
6. De staande leerling beantwoordt de vragen tot de tijd om is (circa 2 minuten per persoon). Vervolgens gaat de tweede leerling staan.
7. Alle teamleden worden op deze manier geïnterviewd. Iedereen even lang.

Het Joods Kindermonument nader bekeken**Schrijfpdracht**

Het Joods Kindermonument heeft verschillende betekenissen die allemaal met elkaar samenhangen. Met het monument herdenken we honderden Joodse schoolkinderen die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn vermoord, omdat zij Joods waren. Behalve een symbool van herdenking is het monument ook een speelplaats waar kinderen van nu in vrijheid en met respect voor elkaar kunnen spelen. Kijk hoe het monument eruit ziet, van veraf en van dichtbij en schrijf op wat je ziet. Op welke manier zie jij herdenken, vrijheid en respect terug in het monument? Schrijf ongeveer een half kantje A4 waarin je deze vragen beantwoordt.